

NO SUPEDITARÀS LA TEVA ACCIÓ ALS INTERESSOS ECONÒMICS

La política no s'ha de sotmetre a l'economia i aquesta no s'ha de sotmetre als dictàmens i al paradigma eficientista de la tecnocràcia. Avui, pensant en el bé comú, necessitem imperiosament que la política i l'economia, en diàleg, es col·loquin decididament al servei de la vida, especialment de la vida humana [LS 189]

Al llarg d'aquests mesos de campanya, a les reflexions dels principis publicats del decàleg verd seguint els articles de la Laudato Si, hem tornat la mirada a la situació de la mare terra i de les persones més oblidades, hem convidat a redescobrir formes de vida senzilles i suggerit com fer-les possibles amb gestos conscients en els nostres comportaments quotidians, a apreciar i tenir cura de la rica diversitat del nostre món, hem animat a fer una conversió personal, eclesial i comunitària i a impulsar les decisions necessàries encara que siguin costoses.

En aquest setè principi, sense deixar de fixar-nos en el que ens interpel·la com a persones responsables del que passa a la nostra terra, canviarem el focus i ens constituïrem en veus que clamen davant els que detecten el poder de decisió en la política i en l'economia, que finalment orienten, fixen i condicionen en gran mesura el nostre viure.

A aquestes persones que exerceixen el poder en els diferents nivells de la política i de l'economia, també en la ciència i en la tècnica, els demanem que tornin sempre, en la seva presa de decisions, al seu nivell i condició de ciutadania, que es desprenguin de la

impersonalitat que suposa mirar des d'amunt, no importa quant amunt, per no perdre de vista la perspectiva del comú perquè, abans o després i en major o menor mesura, es veuran afectades per les seves decisions.

Les persones creients mirem en Jesucrist el camí a seguir per a una comprensió cristiana de la realitat, perquè tot i que "Tot va ser creat per Ell i per a Ell" (Col. 1,16) va baixar fins el més petit per veure'ns i servir-nos des d'allí.

Es diu, i amb raó, que no totes les responsabilitats són iguals en la seva contribució al deteriorament de la situació econòmica, social i ambiental.

Una major capacitat de poder de decisió, de coneixement i de benefici personal suposa major responsabilitat. Per això per exercir-la bé és imprescindible una conversió general, tant personal, com social i ecològica.

Convidem en aquest principi a aquesta conversió per evitar o corregir una visió i pràctica distorsionada de l'economia, on prima més la maximització de beneficis a curt termini, i on l'economia financera és més important que l'economia real (cf. LS 85). Es condicionen amb facilitat els àmbits de les decisions polítiques i l'orientació de les solucions científiques i tècniques quan l'interès econòmic arriba a prevaler sobre el bé comú (LS 54) i les finances ofeguen l'economia real (LS 109).

En aquest sistema desorientat es succeeixen les crisis econòmiques i, en cadascuna d'elles, com a reacció a les seves conseqüències i efectes mai controlats, sorgeixen veus que apunten solucions que no s'atenen. Un exemple recent és la crisi financera del 2007-2008, en la que es plantejaren propostes ambicioses, presentant-se l'ocasió per al desenvolupament d'una nova economia més atenta als principis ètics i per una nova regulació de l'activitat financera especulativa i de la riquesa fictícia. Però no hi va haver-hi una reacció que portés a repensar els criteris obsolets que segueixen regint el món (LS 189).

Es necessari superar el paradigma tecno-econòmic (LS 203) que ens domina per recuperar una economia al servei de l'esser humà i respectuós amb la creació, una ecologia econòmica capaç d'obligar a considerar la realitat de manera més àmplia (LS 141).

Tal vegada sigui demanar massa però es tracta que totes les persones, especialment les que exerceixen el poder en els diferents nivells, miressin amb la mirada dels més vulnerables per no perdre de vista el nostre ésser. Mirada humil, des de sota, d'éssers petits, de criatures, i per tant, d'abast limitat i curt. Això evita decidir des de l'egoisme o els interessos particulars, des de la superioritat del poder polític, econòmic, científic, tècnic o cultural.

VEUS QUE CLAMEN

Armando G

Pueblo Yanomami, Brasiloes

Quan nosaltres dividim la terra, no existeix pobre, ric, classe alta, classe baixa, ni cap classe, no existeix classificació en el nostre context cultural.

Coneixem que a l'Amazònia, la riquesa no és només en recursos vegetals o recursos naturals sinó que també existeixen coneixements, cultura, llengües diverses i que nosaltres construïm coneixement.

Estem impactats per les activitats extractives que tenen a veure amb l'explotació il·legal de les terres indígenes, el petroli, l'agro-negoci que avancen cada vegada més.

Jo crec que aquestes no són activitats que portin a una vida digna per als pobles indígenes d'aquest país.

Chiara Lubich

Fundadora del Moviment des Focolars (Itàlia)

L'Economia de Comunió va ser iniciada per Chiara Lubich, la fundadora del Moviment de Focolars, el maig de 1991, quan acabava de caure el mur de Berlín i començaven els grans canvis que ens han dut a aquest capitalisme del segle XXI, que planteja reptes fins ara desconeguts.

A la vista de l'enorme contrast entre el centre de la ciutat de São Paulo (Brasil) i les "fabelas" que l'envolten com una corona d'espines, escoltà el crit de les víctimes d'un sistema econòmic capaç de generar molta riquesa, però absolutament incapaç de compartir amb els més necessitats més que unes poques engrunes.

Va sentir la urgència de donar una resposta. Podia haver creat una ONG per ajudar els pobres. No obstant va tenir la intuïció "profètica" de llançar un desafiament radical al cor del sistema econòmic: l'empresa.

La seva proposta consistia en crear empreses que competissin lliurement en el mercat i tinguessin beneficis, però destinessin aquests beneficis a lluitar contra la misèria i la exclusió, així com a desenvolupar i difondre una nova cultura econòmica oberta al do gratuït, a la reciprocitat i a la comunió.

Son empreses "normals" i al mateix temps "diferents", doncs qüestionen radicalment la forma d'obtenir beneficis empresarials i fins i tot la pròpia naturalesa dels mateixos. Empreses l'objectiu primari no és la maximització del benefici sinó la creació de riquesa per compartir, per alleujar diferents pobreses. Empreses que son "agents de comunió", segons la definició donada pel papa Francesc al febrer.

Evidentment, al principi no van faltar malastrucs que van dir que allò no funcionaria, que economia i comunió no casen, que l'economia –presumptament amoral per estar basada en la

www.enlazateporlajusticia.org

racionalitat i la tècnica— li surt urticària quan se li associen conceptes tant difícils de mesurar i gestionar, però tant essencials per a la mateixa vida de les empreses, com la gratuïtat i la comunitat.

No obstant això, l'experiència de les més de mil empreses i milers de persones que han donat vida al projecte durant aquests 26 anys en diferents camps —investigació, formació, lluita contra diferents pobreses— mostra el contrari: A l'economia li va molt bé anar de la mà de la comunitat, per no perdre la seva humanitat ni vocació original i profunda com la oikonomia, orientada al bon govern de la casa comuna. I a la comunitat li escau de perdre l'economia, per a no quedar-se en espiritualisme i convertir-se en algo concret: comunitat de béns, de talents, de beneficis.

Es veritat que el projecte es encara petit —mil empreses no són res en comparació amb la immensitat del món empresarial— però suficient per mostrar que és una cosa més que una utopia.

Moltes persones hem trobat en aquest projecte un camí per donar sentit a la nostra professió a la nostra acció en el món econòmic. Un camí per respondre a una vocació, en molts casos laica, a millorar concretament la vida de persones que no tenen el necessari per portar una existència digna, a defensar el treball cada dia més marginat, a oferir un futur a joves de diferents països, a lluitar contra la pobresa no triada triant una vida sòbria.

**COM PODEM FER QUE S'ESCOLTIN
AQUESTES VEUS QUE CLAMEN?**

www.enlazateporlajusticia.org

QUÈ POTS FER (O DEIXAR DE FER)?

1. **Para't a pensar**, no tinguis por. El Senyor és amb tu. No supeditaràs la teva acció als interessos econòmics. Parar-se a pensar sobre la potència transformadora d'aquesta sentència és un primer pas per canviar els nostres comportaments quotidians i posar-los al servei de les persones i de l'entorn en el que compartim espai amb la resta de criatures de la Creació. Començar a pensar i comportar-se d'una altra manera no és una mostra d'excentrisme, rebel·lia sense causa o amenaça al benestar. Per als cristians és simplement **seguir el camí de Jesús**.
2. Podem començar reflexionant sobre si **necessitem tantes coses materials**: Tanta roba? Tants automòbils en propietat? Tant menjar que després acaba a les escombraries? Necessitem realment substituir un producte de consum, simplement perquè ha passat de moda?

Alliberar-se de l'esclavitud del consumisme pot ser un bon començament per conèixer-nos millor a nosaltres mateixos i preguntar-nos si el consum intensiu de coses a fer servir i tirar ens fa realment més humans o, simplement, suposa posar les nostres forces, anhels i il·lusions al servei d'uns interessos econòmics que ens són aliens.

3. Desafia la lògica del peix gros que es menja al petit i comença a **consumir en els mercats locals de bens i serveis procedents de petits productors locals**. Sentiràs la proximitat de les persones que les produeixen i de la terra de la qual provenen. Pots fer-te membre d'un **grup de consum** (un grup de persones que compra aliments de forma regular i conjunta directament de qui els produeixen). Els productes que s'adquireixen van des de fruites i verdures fresques, a productes de neteja, roba, etc. Tenen entre ells al menys un acord informal d'organització i, a vegades, una estructura legal, com per exemple cooperatives. Ni ha molts per tota la península. Per què no ho proves si no ho has fet ja?
4. Salta't la lògica dels Mercats Internacionals i **consumeix productes de Comerç Just**. Hi ha productes com el cafè, el cacau, el sucre de canya o el té, que no es produeixen a prop de nosaltres, però podem trobar-los amb garanties de que s'han produït respectant els drets de les persones i el medi ambient. Pots veure on consumir Comerç Just en petits comerços aquí: <https://comerciojusto.org/tiendas/>
5. Si "les finances ofeguen l'economia real" (LS 109) salta't la lògica de les finances convencionals i **uneix-te a la banca ètica**. Som molt conscients de com l'economia financera i els seus actors, els bancs fonamentalment, fan les coses d'una manera que genera sofriment a milions de persones a tot el món. Inversions en armes, en grans construccions que expulsen a milers de persones de les seves llars, generant cases sense gent, quan hi ha gent sense casa... No obstant això, hi ha altres maneres de fer finances,

www.enlazateporlajusticia.org

com donant suport a les iniciatives de l'economia real que busquen un desenvolupament sostenible de les àrees on s'ubiquen. Són les **finances ètiques**.

Per que no conèixer-ho més? <https://www.fiarebancaetica.coop/>

6. Avui en dia, tenim la possibilitat de sumar-nos a una nova manera de produir, distribuir i consumir, com la que es porta a terme dins dels **Mercats Socials**. Són espais en els que les persones consumeixen bens i serveis produïts per empreses de l'Economia Social i Solidària que posen a la persona i la seva cura en el centre de l'activitat econòmica. La majoria d'aquestes empreses són cooperatives molt lligades al territori en el que duen a terme la seva activitat, generant processos de desenvolupament local. Segurament ni ha una a prop on vius. Per que no ho busques i t'uneixes?
7. Si tenim Mercats Socials en els que trobem **producció cooperativa, finances ètiques i comerç just**. Per que no tanquem el cercle contribuint amb un consum responsable, conscient i transformador? En els Mercats Socials podem trobar gairebé tot tipus de bens i serveis. Podem consumir-los de manera individual, o, millor, de manera col·lectiva, participant en grups de consum o en cooperatives. N'hi ha de tota mena, des d'aquelles que produeixen i comercialitzen electricitat, a cooperatives culturals, com teatres, passant per les que produeixen aliments o serveis financers. Pots veure més aquí: <https://www.mecambio.net/>

PREGÀRIA

Mateu 6, 24-34

En aquell temps, Jesús va dir als seus deixebles: Ningú no pot servir dos senyors, perquè si estima l'un, avorirà l'altre, i si fa cas de l'un, no en farà de l'altre. No podeu servir alhora Déu i el dinar.

Per això us dic: No us preocupeu per a la vostra vida, pensant què menjareu o què beureu, ni pel vostre cos, pensant com us vestireu. No val més la vida que el menjar, i el cos més que el vestit? Mireu els ocells del cel: no sembren, ni seguen, ni recullen en graners, i el vostre Pare celestial els alimenta. No valeu més vosaltres que no pas ells?

Qui de vosaltres, per més que s'hi esforci, pot allargar d'un sol instant la seva vida? I del vestit, per què us en preocupeu? Fixeu-vos com creixen les flors del camp: no treballen ni filen, però us asseguro que ni Salomó, amb tota la seva magnificència, no anava vestit com cap d'elles. I si l'herba del camp, que avui és i demà la tiren al foc, Déu la vesteix així, no farà més per vosaltres, gent de poca fe? Per tant, no us preocupeu, pensant què menjareu, o què beureu, o com us

www.enlazateporlajusticia.org

vestireu. Tot això, els pagans ho busquen amb neguit, però el vostre Pare celestial ja sap prou que en teniu necessitat.

Vosaltres, busqueu primer el regne de Déu i feu el que ell vol, i tot això se us donarà de més a més. No us preocupeu, doncs, pel demà, que el demà ja s'ocuparà d'ell mateix. Cada dia en té prou amb els seus maldecaps.

Que treballem, Pare, pel be comú de la humanitat i del nostre planeta. Ajudeu-nos a evitar els nostres egoïsmes i a no deixar-nos guiar per interessos econòmics que s'allunyen del servei a les persones i de les coses realment importants de la vida. T'ho demanem.

